

ادامه از صفحه ۱۶

هامون دریاچه‌ای برمدار بحران

در دهه ۱۹۳۰ حکومت افغانستان برای توسعه کشاورزی در هیرومند اقدام به بازسازی برخی آبراهه‌های قدیمی در بخش میانی این رودخانه کرد و با حمایت دولت ایالاتمتحده آمریکا اقدام به ساخت دو سد روی رودخانه هیرومند و ارغنداب کرد. درحال‌حاضر چهار سد در این حوضه آبریز وجود دارد که مهم‌ترین آنها «سد کجکی» با ظرفیتی حدود ۸۰۰ میلیون مترمکعب است و «سد ارغنداب» با ظرفیتی حدود ۴۸۰ میلیون مترمکعب زمین‌های کشاورزی منطقه قندهار را آبیاری می‌کند. حدود ۷۵۰ کیلومتر شبکه آبیاری در این حوضه وجود دارد که توانایی آبیاری ۱۵۰ هزار جریب زمین را دارند. تا سال ۲۰۰۸ سطح زیر کشت خشخاش از آب رودخانه هیرومند در افغانستان بیش از صد هزار هکتار بود که این رقم تاکنون روبه‌افزایش بوده است. از سوی دیگر با رخداد سیلاب‌های فصلی به ویژه در دهه ۱۳۴۰ دولت وقت ایران اقدام به ساخت دایک‌های مرزی کرد تا در صورت بروز سیلاب، آب رودخانه هیرومند را به مناطق جنوبی به سوی مرز پاکستان منحرف کند که متأسفانه یکی از موانع موجود در زمان رهاسازی حقایبه هیرومند همین دایک‌های مرزی است. گذشته از

ارزش‌های تاریخی و باستانی دریاچه هامون برای مردم سیستان و ایران، هیرومند و دریاچه هامون تنها منبع تأمین آب سیستان محسوب می‌شود. دریاچه هامون بیشتر از نظر جنبه‌های زیست‌محیطی و زیست‌بومی ارزش دارد و جریان آن به منزله ادامه جریان حیات اجتماعی-اقتصادی در منطقه سیستان و زابل است. هرگونه کاهش در میزان آب ورودی رودخانه هیرومند به ایران حیات منطقه را به شدت متأثر می‌کند و با توجه به وجود شرایط خاص آب‌وهوایی در صورت خشک‌بودن دریاچه، ایجاد بادهای فصلی در منطقه از نظر زیست‌محیطی و حیاتی شریان‌های منطقه را به شدت در معرض خطر جدی قرار می‌دهد. قرار داشتن سرچشمه رودخانه هیرومند در داخل مرز افغانستان شبه سده است حکومت این کشور از رودخانه به عنوان ابزاری سیاسی در مواضع سیاسی خود با دولت ایران استفاده کند و در مواقع خاصی امتیازاتی نیز به دست آورد. این در شرایطی است که ایران به طور عمده از راه هیرومند به منابع آبی خارج از نفوذ خود و به افغانستان وابسته است و این موضوع به نوبه خود به دولت ایران اهمیت ژئوپلیتیکی دارد، چراکه بیشتر جمعیت منطقه سیستان به طور مستقیم و غیرمستقیم به جریان ورودی آب از رودخانه هیرومند وابسته هستند. توجه به آمارهای اعلام‌شده از سوی فرماندهی نیروی انتظامی سیستان‌وبلوچستان تا سال ۱۳۸۹، نشان می‌دهد کشف مواد مخدر بیش از صددرصد نسبت به سال ماقبل آن (۱۳۸۸) و در سال ۱۳۹۰ نیز ۵۰ درصد نسبت به سال ۱۳۸۹ رشد داشته است. این میزان رشد قاچاق مواد مخدر یا قاچاق سوخت و کالاه در این منطقه نشانگر ازدست‌رفتن اشتغال و درآمدهای مربوط به بخش کشاورزی و دامی در منطقه دریاچه هامون و رودخانه هیرومند است. برای نمونه تعداد روستاهای خالی از سکنه در سال ۱۳۷۵ در منطقه سیستان، ۱۵۰ روستا و در سال ۱۳۸۱، ۲۳۶ روستا رسیده است. در نتیجه علاوه بر ازبین‌رفتن شرایط زیست‌محیطی منطقه و افزایش و تشدید چشمگیر توفان‌های گردوخاک، خشک شدن دریاچه هامون موجب رروآوردن مردم به امور اقتصادی کاذب و غیرقانونی مانند قاچاق در منطقه شده است و در نهایت سبب ناامنی در منطقه برای هر دو دولت در نواحی مرزی می‌شود. با توجه به اینکه دریاچه هامون باید به‌طور سالانه قریب به ۸۲۰ میلیون مترمکعب آب از رودخانه هیرومند دریافت کند و دریافت‌نکردن کامل، رهاسازی مقطعی و بدون برنامه و هماهنگ، پیگیری‌نکردن مقامات و مسئولان کشور و به‌ویژه وزارت امور خارجه در این زمینه برای اجرای قرارداد ۱۳۵۱ در سال‌های اخیر و همچنین وضعیت نابسامان حکومت مرکزی افغانستان و نیز افزایش زمین‌های زیرکشت در بالادست رودخانه هیرومند در افغانستان چملگی عواقب نه چندان مثبتی را در آینده نوید می‌دهد. در نتیجه توجه به برخی مسائل همچون موارد زیر می‌تواند در رابطه با احیای دریاچه هامون، جلوگیری از تشدید توفان‌های گردوخاک، مهاجرت جمعیت، پایداری اقتصاد محلی و امنیت پایدار در منطقه راهگشا باشد. - باید از سیاسی‌کردن موضوع دریاچه هامون پرهیز شود. -سیاسی‌شدن موضوع احیای دریاچه هامون مانع از پیگیری صحیح و اصولی از سوی وزارت امور خارجه و نیرو می‌شود. - مدبران و مسئولان در وزارت امور خارجه باید با انجام برنامه‌ریزی مناسب و تدبیر جامع نسبت به پیگیری موضوع حقایبه ایران از هیرومند اقدام کنند و سپس وزارت نیرو برای یافتن راه‌حل‌های کارشناسی‌شده به وزارت امور خارجه یاری رسانند. - با توجه به اینکه بارندگی‌های اخیر هم در حوضه آبریز افغانستان و رودخانه هیرومند موجب سیلاب شد، روان‌آب‌های تشکیل‌شده به پایین‌دست حوضه آبریز جاری و باعث رسیدن مقادیری از سیلاب به هامون شده است. متأسفانه برخی عوامل در کشور بر موج این سیلاب فضاسازی کرده و جاری‌شدن آب به هامون را دست‌مایه برخی جریان‌های سیاسی کرده‌اند. - سازمان حفاظت محیط زیست باید از طریق وزارت امور خارجه ضمن انجام برنامه‌ریزی لازم با هدف احیای دریاچه هامون، برای موضوع انجام مطالعات جامع «تعیین ریزش زیست‌محیطی تالاب هامون» از رودخانه هیرومند، با همکاری وزارت نیرو اقدام کند. - رهاسازی‌های مقطعی و موقت نباید سبب شود ایران از پیگیری جدی موضوع غافل شود.

« **کارشناس منابع آب و محیط زیست شافل در سازمان حفاظت محیط زیست**

معصومه اصغری؛ برج آزادی از شناخته‌شده‌ترین نمادهای پایتخت است. محوطه اطراف این برج بار دیگر در دست تعمیر قرار گرفت. این سومین بار در سال‌های اخیر است که این برج به دست کارگر و بناها سپرده می‌شود و در محاصره داریست‌ها قرار می‌گیرد. هر بار هم که به واسطه داریست‌ها و تابلوهای رنگی روی دیواره و بنای برج و اطراف آن حصار می‌زنند، حکایت از آن دارد که آن سوی این حصارها خبرهایی هست.

این اتفاق برای هر بنایی که رخ می‌دهد همه امید دارند حصارها که کنار می‌رود وضعیت جدید مرمت و بهسازی و بازسازی‌شده بنا را ببینند؛ اما تجربه نوع می‌دهد این ماجرا حداقل دربارۀ برج آزادی صدق نمی‌کند؛ چراکه در موارد قبلی مسئولان و پیمانکاران در هر بار مرمت و بهسازی، وضعیت این برج را بغرنج‌تر کرده‌اند.

از بهار امسال سومین و جدیدترین طرح در برج آزادی برای مرمت و بهسازی محوطه بیرونی آن و جلوگیری از نفوذ آب به فضای داخلی اجرایی شد؛ طرحی که به اذعان اعضای شورای شهر تهران در واقع سعی در اصلاح اشتباهات قبلی داشت و قرار بود جلوی تخریب‌های بیشتر را بگیرد؛ هر چند هنوز طرح شورای شهر تهران درباره اداره این مجموعه به صورت هیات امنایی اجرایی نشده است؛ اما حداقل در این مورد دیگر اختلاف در انتخاب و اعلام متولی وجود ندارد و حالا این طرح را معاونت عمرانی شهرداری تهران اجرا می‌کند. این طرح بنابر روایت علی سلطانی، مدیر اجرایی برج آزادی و کسی که هر روز و از نزدیک شاهد پیشرفت پروژه است، مطابق با زمان‌بندی وعده‌دهاده‌شده پیش نمی‌رود. او ضمن اظهار نگرانی درباره بخش‌های زیادی از برج که در جریان مرمت‌های گذشته آسیب دیده‌اند و هنوز برنامه‌ای برای اصلاح شرایط آنها در نظر گرفته نشده است، گفت: طبق اعلام معاونت عمرانی شهرداری تهران قرار بود چهار فاز پروژه مرمت محوطه بیرونی برج آزادی تا اواخر بهار از شروع زمستان تمام شود، اما روند اجرای کار گویای این اهتمام نیست. وی با بیان اینکه قرار است فضای بالای سر سالن موزه و سالن ایران‌شناسی، تالار آینه و قسمت‌های اداری در چهار فاز اجرایی شود، گفت: طبق برنامه دو فاز در ابتدا شروع شد تا متناسب با پیشرفت کار، مابقی آن ادامه یابد؛ اما آنچه در روند اجرای کار شاهد هستیم این است که همین دو فاز هم با تأخیر روبه‌رو شده‌اند و مشخص نیست چطور قرار است تا آذرماه چهار فاز این پروژه تکمیل شود.

سلطانی ضمن تأیید روند اجرای کار به لحاظ انجام مطالعات، استفاده از تجربیات قبلی و دقت لازم در اجرا، گفت: این پروژه حداقل چهار یا پنج ماه از زمان‌بندی خود عقب‌تر است و قطعا در ادامه با شروع فصل زمستان و دهه مبارک فجر و قبل و بعد آن روند اجرای پروژه با تأخیرهای بیشتری مواجه خواهد شد. وی یادآور شد: ایرج

نگرانی از روند مرمت و تأخیر در تکمیل پروژه بهسازی محوطه و بنای برج آزادی

برج آزادی در حصار

عکس: معصومه اصغری، شرق

حقیقی-یکی از مهندسان با سابقه که آشنایی کاملی با ساختار برج و شرایط معماری و سازه‌ای آن دارد، از طرف مجموعه برج آزادی در جریان اجرای پروژه قرار دارد و به گفته او روند اجرایی کار شهرداری درباره محوطه بیرونی برج معقول و با اصول مورد نظر است، اما مسئله مهم تأخیر و نگرانی در تکمیل به موقع پروژه است که باید به آن توجه شود. مدیر اجرایی مجموعه برج آزادی با اشاره به طرح‌های متعددی که در سال‌های گذشته روی برج آزادی اجرا شده است و اثرات منفی و خسارت‌باری که روی آن گذاشته است، گفت: چهار سال قبل سازمان زیاسازی، پیمان‌کاری را برای سفیدکردن و سندبلاست بدنه برج با الگوی که تأیید نشده بود، انتخاب کرد و آنها هم اعلام کردند با اجرای طرح‌شان برج آزادی حداقل ۲۰ سال سفید می‌ماند و تغییر رنگی نخواهد داشت، اما شاهد هستیم که در کمتر از دوسال برج نه فقط سفید نمانده، بلکه شرایط بدتری هم پیدا کرده است.

اشتهایی که جان سنگ‌های آزادی را می‌گیرد

وی با تأکید بر اینکه این اقدامات با اذعان مسئولان بعدی سازمان زیاسازی و بدون مطالعات و شناخت کافی درباره عملکرد و نوع کار آن پیمانکار بوده و خسارتی جبران‌ناپذیر به همراه داشته است، گفت: یکی دیگر از اشتباهات سازمان زیاسازی این بود که در جریان برنامه‌های مرمت، جداره‌های لاستیکی‌ای را که از ۴۵ سال قبل بین سنگ‌های بنای برج قرار داشت و تا تابستان و زمستان این سنگ‌ها این حفظ می‌کرد، برداشته و به‌جای آن مواد سفت و سختی را قرار داده است. این جداره‌های سخت باعث شده است در همین مدت کوتاه بسیاری از سنگ‌های بنای برج در اثر انبساط و انقباض و نبود فضای لازم، ترک بردارند و از همه مهم‌تر راهی را برای نفوذ آب به داخل

جامعه

زیاسازی روی نورپردازی در بنای برج و اطراف آن اقداماتی را از قبل انجام داده که پس از تکمیل پروژه محوطه، برنامه ما برای مرمت نورپردازی قبلی و اجرای کانال کابل آغاز خواهد شد.

وی یادآور شد که عملیات نورپردازی برج و محوطه اطراف آن با مطالعات قابل‌قبول و توسط شرکت‌های بین‌المللی اجرایی می‌شود و نگرانی از بابت این پروژه وجود نخواهد داشت. وی با تأکید بر اینکه اقدامات صورت‌گرفته در مورد مرمت بنای برج و سفیدکردن و سندبلاست‌کردن آن در سال‌های گذشته توسط سازمان زیاسازی، چندان مورد تأیید نبوده است، گفت: نوع عملکرد پیمانکار در این پروژه مورد تأیید نبوده است اما این موضوع را مسئولان وقت سازمان زیاسازی باید پاسخ دهند.

قربان آخر سال است

علیرضا جاوید به‌عنوان مجری این پروژه حرف دیگری دارد و در گفت‌وگو با خبرنگار «شرق» اعلام می‌کند که برنامه زمان‌بندی تعیین‌شده برای اجرای پروژه مرمت محوطه بیرونی برج آزادی، سازه‌های زیرزمینی و بهبود کیفیت و بهسازی آن پایان سال جاری بوده است. وی تأکید کرد که این پروژه طبق زمان‌بندی پیش می‌رود و در ابتدای سال ۹۵ این فضا را برای بهره‌برداری در اختیار مجموعه برج آزادی و استفاده هم‌وطنان قرار خواهیم داد.

وی تأکید کرد که این پروژه با نظارت و مشاوره مشاوران ذی‌صلاح انجام می‌شود و افزود: درعین‌حال طرح ارائه‌شده برای اجرا در این پروژه به تأیید مرکز تحقیقات ساختمان رسیده است.

مسئولیت برج با ما نیست

معاون عمرانی شهردار تهران در پاسخ به این سؤال که شست‌وشو و لایه‌برداری‌ای که چندسال قبل روی برج آزادی انجام شد، کیفیت اعلام‌شده را نداشته و آیا برنامه‌ای برای لایه‌برداری مجدد از نمای برج آزادی در دستور کار قرار دارد، گفت: برج آزادی یک نماد ملی و ثبت‌شده است که مسئولیت آن برعهده سازمان میراث فرهنگی است و شهرداری تهران هیچ برنامه‌ای را در مورد خود برج ندارد. این نماد ملی از سال‌ها قبل با تهدیدهای زیادی روبه‌رو بود و همین چندوقت قبل بود که در خبرها موضوع نگرانی از اجرای پروژه بزرگ شهرداری تهران در ساخت مسجد ۷۲ تن در حرم برج آزادی مطرح شد و در هیاه‌وی خبرها، گنبد و گلدسته‌ها بالا رفت و حرم برج تهدید شد. کاشی‌های آبی دیواره برج هرروز حالشان بدتر می‌شود و چکه‌های آب از فضای داخلی به‌خصوص در زمستان یودشان را بیشتر نشان می‌دهند و در میان این همه بی‌مهری، آزادی در هوای پرگردوغبار تهران ایستاده است و با ما عکس می‌گیرد. چه خوب است که با آزادی بیشتر عکس بگیریم و بیشتر هوای این سنگ بنای تاریخی شهرمان را داشته باشیم؛ آزادی در گوشه غربی شهرمان، تنهاست.

وزیر آموزش و پرورش: تحصیل تا آخر دوره راهنمایی اجباری می‌شود

۴۰۸ هزار دانش آموز اتباع خارجی در مدارس ایران مشغول تحصیل اند

نیروهای انسانی که نیاز فوری ما را برطرف می‌کنند نیز استفاده می‌کنیم. فانی در پاسخ به پرسش خبرنگاری مبنی بر اینکه چرا استخدام نیروی مرد بیشتر از نیروی زن است و در بخش مدیریتی کمترین نیروی زن دیده می‌شود، بیان کرد: درحال حاضر ۵۱۸ هزار و ۷۷ نفر نیروی زن و ۴۶۰ هزار و ۲۱۰ نفر مرد شاغل در آموزش‌وپرورش داریم. این در حالی است که ۵۱ درصد دانش‌آموزان ما پسر و کمتر از ۴۹ درصد دختر هستند. در شهر تهران اکنون در مقطع متوسطه دوهزار و ۳۰۰ همکار فرهنگی زن مازاد بر نیاز داریم و باید در استخدام‌ها کمبودهای خود را جبران کنیم.

وی ادامه داد: ۸۱ درصد از نیروی‌های انسانی شهر تهران زن هستند و به همین خاطر است که باید در سهمیه استخدامی به مردان توجه داشته باشیم اما درخصوص مدیران این گفته صحیح است و به دنبال آن هستیم در سطوح بالای مدیریتی از زن‌ها بیش از گذشته استفاده کنیم. فانی در پاسخ به پرسش دیگری مبنی بر بلا تکلیف‌خواندن مدیران مجتمع‌های آموزشی که تعطیل شده‌اند، تصریح کرد: در سال‌های گذشته مجتمع آموزشگاه‌های روستایی- شهری راه‌اندازی شده است و مغایر با مصوبه شورای‌عالی آموزش‌وپرورش است و مجتمع آموزشی‌های که براساس مصوبه شورای آموزش‌وپرورش است، به قوت خود باقی می‌ماند و سایر مراکز تحت‌عنوان مجتمع آموزشی‌های جمع و خواهد شد.

وی درباره اقتصادی‌کردن وزارت آموزش‌وپرورش نیز بیان کرد:

خبر

دادستان البرز:

آزار معلولان در یک مرکز نگهداری محرز شد

● **مهر:** حاجی‌رضا شاکرمی، دادستان عمومی استان البرز، آزار معلولان در یک مرکز خصوصی نگهداری از معلولان که هفته گذشته خبر آن منتشر شد را تأیید کرد. وی اعلام کرد: استفاده از طناب و زنجیر برای نگهداری معلولان جسمی و ذهنی در این مرکز محرز شده درحالی‌که طبق استانداردهای تعریف‌شده، مرکز نگهداری از معلولان موظف است تا خدمات‌رسانی مطلوبی را به معلولان ارائه دهد اما متأسفانه این مرکز برای اینکه پول کمتری هزینه کند، به‌جای استخدام پرستار از طناب و زنجیر برای نگهداری از معلولان استفاده کرده است. وی افزود: در بازرسی‌ها، آثار ضرب‌وجرح در ۲۰ معلول این مرکز مشاهده شده و دو نفر از معلولان آسیب جدی دیده‌اند. در این خصوص خانواده این معلولان به بهزیستی شکایت کرده‌اند و طبق بررسی‌های انجام‌شده صحت‌وسقم بررسی می‌شود. قرار گرفته است. نمونه آن اینکه مشخص شده خدمه و آشپز با پوشیدن لباس پرستاری اقدام به نگهداری از معلولان کرده‌اند که در اولین اقدام، این مرکز پلمب و پرونده به دادستانی فردیس ارسال شد.

اورژانس عشایری و آمبولانس موتورای راه‌اندازی می‌شود

● رئیس اورژانس کشور با اشاره به رتبه‌بندی علمی پرسنل اورژانس که روی لباس آنان مشخص خواهد شد، از راه‌اندازی نخستین پایگاه‌های اورژانس روستایی و عشایری در کشور خبر داد. صابری افزود: تاکنون ما اورژانس روستایی نداشتیم همچنین مناطق عشایری نیز از خدمات اورژانس بی‌بهره بودند و هرچه خدمت اورژانسی بود، در روستاها از طریق پایگاه‌های اورژانس جاده‌ای صورت می‌پذیرفت، بنابراین در روستاها، مناطق عشایری و شهرهای زیر ۵۰ هزار نفر در مرحله نخست ۵۰ پایگاه اورژانس احداث می‌شود. رئیس اورژانس کشور در ادامه با بیان اینکه باید در ۱۱ شهر اورژانس‌ها را به موتور آمبولانس تجهیز کنیم، افزود: هم‌اکنون در طرح آزمایشی ۱۰ موتورآمبولانس در تهران فعالیت می‌کند که باعث شد سرعت رسیدن نیروهای اورژانس بر سر صحنه‌ای حادثه از ۱۶ دقیقه به‌شش دقیقه کاهش یابد بنابراین نیروهای این موتورآمبولانس‌ها نیز در زمان رسیدن بر سر بالین افراد اقدامات اولیه درمانی را انجام می‌دهند. وی ادامه داد: همچنین اورژانس هوایی فعلا از تغییر کاربری در حوزه نظامی اجمله هوانیروز، سپاه، ناجا و هلال‌احمر به خدمت اورژانس رایانده است. هم‌اکنون ۱۸ پایگاه اورژانس هوایی فعال است که امیدواریم تا پایان سال به ۲۱ پایگاه اورژانس هوایی ارتقا یابد. کمااینکه باید در ۴۴ نقطه کشور اورژانس هوایی مجهز شود. وی درباره هزینه‌های اورژانس هوایی نیز توضیح داد: هزینه‌های اورژانس هوایی مانند آمبولانس‌ها رایگان است و حتی اگر بیماری احتیاج داشته باشد از بیمارستانی به بیمارستان دیگری منتقل شود این خدمت را اورژانس هوایی ارائه می‌کند.

ارجاع والدین ۲۷۵ دانش آموز ترک تحصیل کرده به مراجع قضائی

● **ایستنا:** معاون آموزش ابتدایی وزارت آموزش‌وپرورش اعلام کرد: به استناد قانون حمایت از کودکان و نوجوانان سال گذشته والدینی را داشتیم که به‌لحاظ معیشتی و... فرزندان‌شان را از تحصیل منع می‌کردند و ما درهمین راستا ۲۷۵ ولی دانش‌آموز را به مراجع قضائی ارجاع دادیم و در سال گذشته موفق شدیم ۳۵ هزار و ۱۴۵ دانش‌آموز بازمانده از تحصیل را به مدرسه بازگردانیم. محمد دیمه‌ور در پاسخ به پرسشی درباره ۴۷ هزار مردودی در اول ابتدایی و علت آن گفت: به‌غلط شایع شده است که ارزشیابی کیفی باعث ارتقای خودبه‌خودی می‌شود درحالی‌که اینچنین نیست. ما ۳۲ هزار دانش‌آموز دیرآموز داشتیم که برخی از آنها در مناطق دور بودند و ممکن است معلم‌ها به آنها توجه نداشته یا اولیا به روند آموزش آنها بی‌توجهی می‌کردند. معاون آموزش ابتدایی وزارت آموزش‌وپرورش ادامه داد: برخی دیگر از این دانش‌آموزان در مناطق دوزبانه هستند که ممکن است با مشکلاتی روبه‌رو باشند. همچنین در مناطقی نیز به‌علت کمبود، از سرباز معلم‌ها و... استفاده کردیم و استفاده از معلمانی که توانمندی کافی ندارند، سبب افت کیفیت آموزش شده است؛ البته باید گفت این رقم در پایه‌های بالاتر کمتر است و در پایه ششم فقط ۰۰۳ درصد دانش‌آموزان تکرار پایه دارند. تلاش می‌کنیم آمار دانش‌آموزان مردودی را کاهش دهیم.